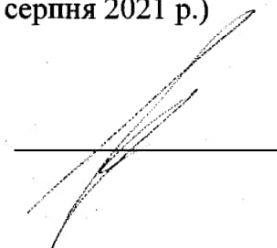

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено

на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Силабус навчальної дисципліни
ТТЕНІНГИ КРЕАТИВНОСТІ ТА РОЗВИТКУ
КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ,

що викладається як вибіркова
ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності
012 «Дошкільна освіта»

Кваліфікація: Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього
та дошкільного віку

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Тренінги креативності та розвитку критичного мислення
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Викладачі дисципліни	Цюра Світлана Богданівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: svitlana.tsyura@lnu.edu.ua кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7. Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця, 12.00-13.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7) кім. 30) За потреби додаткового часу для консультацій слід писати на електронну пошту викладача. Можливі онлайн консультації через Skype, Zoom, Microsoft Teams.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/treninh-kreatyvnosti-ta-rozvytku-krytychnoho-myslennia-012-doshkilna-osvita
Інформація про дисципліну	Курс «Тренінги креативності та розвитку критичного мислення» призначено для бакалаврів спеціальності 012 «Дошкільна освіта», Кваліфікація: Бакалавр дошкільної освіти. Вихователь дітей раннього та дошкільного віку. Курс належить до вибіркових дисциплін і передбачає формування у студентів знань про креативне та критичне мислення, процедури, техніки і когнітивні стратегії. Програма і навчально-методичні матеріали курсу забезпечують можливість досягти розуміння основ розвитку креативного та критичного мислення, апробувати свої уміння і сформувані нові компетентності творчого конструктивного мислення
Коротка анотація дисципліни	Курс «Тренінги креативності та розвитку критичного мислення» є вибірковою дисципліною, яка пропонується студентам ІУ курсу в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Навчальним планом передбачено 48 годин аудиторних занять (24 год. лекцій та 24 год. практичних) і 72 години самостійної роботи. Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів : Модуль 1 Тренінг креативного мислення. Модуль 2 Розвиток критичного мислення. У модулі першому студенти розглядають поняття креативного мислення і поведінки – конструктивної й нестандартної, а також усвідомлюють і розвивають свій досвід креативності. У модулі другому студенти розглядають поняття критичного мислення у його широкому розумінні, основні складові його функціональної моделі та розвивають його навички
Мета та цілі дисципліни	Мета курсу: оволодіння креативним мисленням та функціональною моделлю критичного мислення, що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій.

	<p>Цілі курсу є оволодіння студентами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знаннями про креативність і її ознаки, її особливості, підходи до розвитку творчого мислення, вміннями стимулювання і управління несвідомими детермінантами творчості; – знаннями основні характеристики критичного мислення, метакогнітивні вміння і функціональну модель критичного мислення; вміннями застосовувати техніки критичного мислення
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навчальний посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с. 2. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д.; Наук. ред., передм. О. І. Пометун. — К.: Вид_во «Плеяди», 2006. — 220 с. https://www.criticalthinking.expert/book-criticalthinking/FREE_tehnolog%D1%96%D1%97_rozvitku_kritichnogo_mislennja_uchn%D1%96v.pdf 3. Тягло О. В. Критичне мислення: [навч. посібник] / Тягло О. В. - Харків : Основа, 2008. – 187 с. http://sites.znu.edu.ua/interactiv.edu.lab/Posibnyky/ReaderCT.pdf 4. Павленко В.В. Розвиток креативності молодших школярів: [монографія] / за ред. проф. О.Є. Антонової. – Житомир, 2017. – 158 с. http://eprints.zu.edu.ua/27586/1/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA%20%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%88%D0%B8%D1%85%20%D1%88%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D1%80%D1%96%D0%B2.pdf 5. Шрагіна Л. І. Технологія розвитку креативності / Лариса Шрагіна. — К.: Шк. світ, 2010. — 160 с. — (Серія «Психологічна скарбничка»). http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7053/1/texRozyKreat.pdf <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Варій М.Й. Загальна психологія: Навч. посібник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. - Львів: Край, 2005. 7. Гарднер Говард. Великолепная пятерка. Мыслительные стратегии, ведущие к успеху https://www.litmir.me/br/?b=429435&p=1 8. Дернер Дитрих Логика неудачи https://bookap.info/book/derner_logika_neudachi_1997/load/djvu.shtm 9. Канеман Деніел. Мислення швидке й повільне https://bookinstitute.com.ua/ua/mislennya-shvidke-y-povilne-daniel-kahneman 10. Иванова Н.Ю. Класифікація технік критичного мислення // Наукові розробки, передові технології, інновації [матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції]. — NemoROS s.r.o., - Prague, - 2020. — 414 с. С.138-140 11. Pawlenko W. Теорії креативності / W. Pawlenko // Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy / [red.: J.Grzesiak, I.Zymomrya, W.Pnytskyj]. – Konin – Užhorod – Drohobycz: Posvit, 2018. – 382 s. – S. 214-217. http://eprints.zu.edu.ua/27584/1/%D0%9F%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92.%D0%92..pdf 12. Теоретичні і прикладні аспекти розвитку креативної освіти у вищій школі: монографія / за ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2012. – С. 14-41. 13. Халперн Дайана Психология критического мышления https://www.litmir.me/br/?b=138731 14. Савчин, М. В. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ М. В. Савчин.- К.: Академвидав, 2011.- 464 с

	<p>15. Фрейре П. Формування критичної свідомості / Фрейре П. ; [з англ. пер. О. Дем'янчук]. — К. : Юніверс, 2003. — 176 с.</p> <p>16. Штернберг Р. Дж. Интеллект, приносящий успех / Штернберг Р. Дж. ; [пер. с англ.]. — Минск : Попурри, 2000. — 368 с.</p> <p>17. Шрагіна Л. ТРВЗ-педагогіка в навчально-творчій діяльності студентів / Л. Шрагіна, В. Бакуменко // Психолог. — 2009. - № 8 (344). - С. 7-15.</p> <p style="text-align: center;">Інші інформаційні ресурси:</p> <p>1. Тренінг креативності https://vseosvita.ua/library/trening-kreativnosti-ta-rozvitku-tvorcih-zdibnostej-114571.html</p> <p>2. Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction. Executive Summary // Dr. Peter A. Facione (Dean of the College of Arts and Sciences, Santa Clara University). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://evolkov.net/critic.think/basics/delphi.report.html</p> <p>3. Майстерня креативності та інновацій file:///C:/Users/Svitlana/Downloads/____.pdf.</p> <p>4. ЗНО онлайн. Онлайн тести ТЗНПК https://zno.osvita.ua/master/tznpk/500/</p> <p>5. Посттест критичного мислення. : сайт. — URL: http://evolkov.net/critic.think/tests/posttest.01.html</p> <p>6. Претест критичного мислення. : сайт. — URL: http://evolkov.net/critic.think/tests/pretest.01.quest.html</p> <p>7. Тест оцінки критичного мислення для 9-ти класників: http://psyhoinfo.ru/obrabotka-i-interpretaciya-0</p> <p>14. Тест-опитувальних критичного мислення для 9-ти класників http://psyhoinfo.ru/test-oprosnik-kriticheskogo-myshleniya-km-0</p> <p>8. Тест-есе Энниси-Вієра для оцінювання и навчання критичного мислення. : сайт. — URL: http://evolkov.net/critic.think/tests/Ennis-Weir.critic.think.essay.test.html</p> <p>9. criticalthinking.org</p> <p>10. https://pidruchnyk.com.ua/</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Окрім рекомендованих, студенти можуть використовувати також й інші літературні джерела, у яких висвітлені певні навчальні питання.</p>
Обсяг курсу	<p>Денна форма навчання 4 кредити: 48 годин аудиторних (з них: 24 годин лекцій; 24 годин практично-семінарських занять) 72 години самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>У процесі вивчення студентами курсу, опанування його теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами – формуються програми компетентності</p> <p>КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>КЗ-12. Здатність до співпраці і взаємодії в команді.</p> <p>КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).</p> <p>КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.</p> <p>КС-22. Здатність і готовність проектувати та застосовувати прийоми, засоби навчання і виховання для забезпечення оптимальних умов пізнавальної діяльності у сфері дошкільної освіти, опираючись на знання з психолого-педагогічних дисциплін, предметних методик.</p>

КС-23. Вміння розробляти навчально-методичні матеріали щодо покращення якості роботи та професійної майстерності.

КС-24. Здатність аналізувати та оцінювати різноманітні психолого-педагогічні, методичні фактори, передбачати можливі наслідки їх застосування.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-09. Розуміти історію та закономірності розвитку дошкільної освіти. Аналізувати педагогічні системи минулого та творчо трансформувати їх потенціал у сучасний навчально-виховний простір закладу дошкільної освіти.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-24. Вміти ефективно взаємодіяти з органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію із дошкільними закладами, забезпечуючи наступність і перспективність освіти.

Знання та розуміння:

– понять «некритичне мислення» «критичне мислення», «нелінійне мислення», «імпліцитне мислення», «експліцитне мислення», «інтуїтивне мислення», «творче мислення»;

– креативності її ознаки, її особливості, підходи до розвитку творчого мислення, вміннями стимулювання і управління несвідомими детермінантами творчості;

– теорії когнітивного розвитку Ж.Піаже та теорії розвитку моральності Л. Кольберга;

– основних аспектів двофакторної теорії інтелекту (Р. Кеттел), тріадної телорії інтелекту (Р. Штенберга), теорії множинного інтелекту Г. Гарднера;

– простих і складних когнітивних умінь, метакогнітивних умінь;

– складових функціональної моделі критичного мислення;

– основних технік критичного, креативного, конструктивного мислення;

– особливості розвитку критичного, нелінійного та креативного мислення;

вміти :

– розрізняти ознаки наявності та відсутності розвиненого креативного й критичного мислення у людини;

– застосовувати креативне й критичне мислення для усвідомлення хибності, безальтернативності, непродуктивності власної позиції і вибору більш досконалої позиції шляхом перебудови свого способу мислення;

– застосовувати ціннісні, мотиваційні, функціональні, цільові техніки фіксування пріоритетів у процедурі мисленнєвої дії;

– застосовувати знання про техніки креативного й критичного мислення до професійно- соціально- та особистісно орієнтованих ситуацій;

– розвивати власні метакогнітивні вміння;

– зіставляти переваги креативного й догматичного, критичного та некритичного мислення у ситуаціях різної спрямованості з врахуванням її мотиваційно-емоційного фону;

– розвивати власний досвід нелінійного мислення, аналітичні і прогностичні вміння; вміння складати логіко-понятійні структури;

– використовувати знання про техніки мислення для виконання навчально-професійних завдань;

– доводити, добирати прийнятні, відповідні та несуперечливі аргументи, знаходити контраргументи, спростовувати;

	<p>– обґрунтовувати свою думку і помічати факти, що суперечать власній думці;</p> <p>– співвідносити факт з певною системою цінностей, визначати альтернативу;</p> <p>– усвідомлювати обмеження власного мислення, використовувати для аналізу реальних чи штучних систем різні критерії та контексти</p>
Ключові слова	Критичне мислення, креативне мислення, метакогнітивні навички, цінності; мисленнєва дія, інтелект, техніки фіксування пріоритетів, функціональна модель мислення
Формат курсу	Очний, заочний
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Загальна психологія», «Філософія», «Вікова психологія»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, евристична бесіда, пояснення, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів, метод “Прес”, кейс-метод), тренінг, мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, дискусія, розв’язування вправ і задач, самоспостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>I. Поточна навчальна діяльність студента – 50% семестрової оцінки: – семінарсько-практичні заняття – 2 бали. Максимальна кількість балів – $48 + 2 = 50$</p> <p>II. Контрольні заміри - 50% семестрової оцінки: - самостійна робота та виконання індивідуальних завдань – 30 балів - 1 модульний контроль за тестовими завданнями у тому числі в системі Moodle). Максимальна кількість балів – 20;</p> <p>Критерії оцінювання тестових завдань різного рівня складності: – тестові завдання першого рівня складності — 1 бал за правильну відповідь;</p> <p>У процесі оцінювання враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність творчість у результатах мислення. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів, які є керівниками семінарів.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечується:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті норм академічної доброчесності; ♦ обговоренням на першому лекційному та першому семінарсько-практичному занятті видів, форм і методів навчальної діяльності студента, вимог щодо оцінювання результатів і критеріїв оцінювання; ♦ повідомлення студентів про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач); ◆ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання навчальних завдань (есе, матеріалів доповідей, схем, графіків та ін.) <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання для модульного контролю</p>	<p>Модуль 1 Тренінг креативного мислення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття креативності у його сучасних трактуваннях. 2. Ознаки креативності її особливості, 3. Підходи до розвитку творчого мислення, вміннями стимулювання і управління несвідомими детермінантами творчості. 4. Поняття креативного мислення і поведінки як конструктивної й нестандартної, 5. Стимулювання асоціативного мислення. 6. Метафоричні методики пошуку. Віршовані та зображальні форми спрямування креативного пошуку. 7. Етапи творчого процесу. 8. Класифікація технік креативності за характером поставленої проблеми. 9. Техніки, що дозволяють визначити фактори, необхідні для успішної реалізації проекту, вирішення проблеми, виконання завдання . 10. Техніки, що дозволяють виявити причини виникнення проблем. 11. Техніки генерації ідей 12. Техніки вибору найбільш креативної і, водночас, найбільш реальної для реалізації ідеї. 13. Техніки, що дозволяють виявити загрози і ризики, які можуть виникнути під час реалізації ідеї 14. Техніки, що дозволяють уникнути обмежень, які заважають успішній реалізації проекту, вирішенню проблеми, виконанню завдання 15. Поняття «критичного мислення» і його співвідношення з поняттями «критичний аналіз», «критика». 16. Стадії когнітивного розвитку Ж. Піаже. Формальна і постформальна логіка. 17. Теорії інтелекту. Види інтелекту. Р. Кеттел Р. Штенберг, Г.Гарднер. Теорії розвитку моральності Л. Кольберга 18. Канеман «імпліцитне мислення», «експліцитне мислення». Прості і складні когнітивні уміння, метакогнітивні уміння 19. Стратегії мислення: асиміляції, акомодациї, екстеріоризації, інтеріоризації, проблематизації і рефлексії. 20. Аналітичне мислення – характерні ознаки. Інтуїтивне мислення – критерії, що відрізняють інтуїтивний умовивід від випадкового судження. Інтуїція як упізнавання. 21. Суть і загальна структура цілісної функціональної моделі критичного мислення. 22. Системне мислення – ознаки, характеристики. 23. Проведення аналізу інформації на достовірність. 24. Здатність виявляти обмеження власних розумових процесів. Вміння шукати оптимальні рішення. Здатність виявляти причинно-наслідкові зв'язки

	<p>25. Спрямованість критичного мислення – створення нового на підставі обмеження нежиттєздатного і нефункціонального, збереження функціонального.</p> <p>26. Аналіз з установкою на: фіксуванні фактів, точних знань, верифікованих суджень.</p> <p>27. Аналіз з установкою на: вияв позитивних результатів функціонування системи, її підструктур, та їх взаємовпливів різного порядку;</p> <p>28. Аналіз з установкою на: вияв тенденцій росту і розвитку, точок експонентного потенціалу; вияв тенденцій руйнування, точок стагнації, пригнічення взаємодії підсистем, негативний вплив на зовнішні системи;</p> <p>29. Аналіз з установкою на: вияв та акцентування на емоційно-мотиваційних аспектах функціонування системи.</p> <p>30. Завдання та ситуації, спрямовані на розвиток досвіду інтелектуального співробітництва</p> <p>31. Методика розвитку критичного мислення в умовах соціально- та особистісно орієнтованих ситуацій.</p> <p>32. Методика організації ситуацій, що формують вміння доводити, добирати прийнятні, відповідні та несуперечливі аргументи, знаходити контраргументи, спростовувати.</p> <p>33. Методика організації завдань, що розвивають їх вміння обґрунтовувати свою думку і помічати факти, що суперечать власній думці.</p> <p>34. Ситуації та завдання, що спонукають учнів до розвитку їх досвіду креативного, конструктивного мислення та формування вмінь презентувати результати.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу «Методика розвитку критичного мислення»

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.*** Ресурси Інтернеті в	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Поняття креативності у його сучасних трактуваннях. Ознаки креативності її особливості. Підходи до розвитку творчого мислення, вміннями стимулювання і управління несвідомими детермінантами творчості. Поняття креативного мислення і поведінки як конструктивної й нестандартної.</p>	Лекція, 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	Обов'язкова 1-5		
2	1. Тренінг. Техніки, що дозволяють визначити фактори, необхідні для успішної реалізації проекту, вирішення проблеми, виконання завдання	Тренінг, 2 год СР – 3 год.	кейси		Апробувати техніки, що дозволяють визначити фактори, необхідні для успішної реалізації проекту, вирішення проблеми, виконання завдання	
3	<p>Тема 2 Етапи творчого процесу. Г. Уоллес - чотири етапи творчого процесу. Етап підготовки – дізнаємося нове, щоб переробити, плануємо для себе порядок роботи та послідовність елементів. Для етапу підготовки важливо: інтерес; усвідомлювати свою дослідницьку діяльність, планувати її; керувати своїм настроєм; привернути увагу. Етап інкубації – політ фантазії, вражень, образів, емоцій, інтуїції, «м'язових відчуттів» й т.д. Творча думка виробляє несвідому (в основному) переробку наявних даних - знання, вміння, навички людини, ідеї, образи і т.д. Важливо: -</p>	Лекція 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	Обов'язкова 1-5		

	добровільно утримуватися від свідомих роздумів. Етап осяяння – це кульмінація низки асоціацій, непомітною внутрішньої роботи, яка, можливо, тривала протягом певного проміжку часу і якої, ймовірно, передувала цілий ряд невдалих ланцюжків і рішень. Не упустити момент і «зачепитися думкою» за виниклу ідею Етап верифікації – гранично конкретний: направити зусилля на перевірку правильності своїх ідей і приступити до оформлення.				
4	2 Тренінг Техніки, що дозволяють виявити причини виникнення проблем	Тренінг 2 год СР – 3 год.	кейси		Апробувати техніки, що дозволяють виявити причини виникнення проблем
	Тема 3. Класифікація технік креативності Класифікація технік креативності за характером поставленої проблеми (Іванова Н.Ю) Техніки, що дозволяють визначити фактори, необхідні для успішної реалізації проекту, вирішення проблеми, виконання завдання (наприклад, ментальні карти). Техніки, що дозволяють виявити причини виникнення проблем (техніка «Чому?» та її модифікації). Техніки генерації ідей (в першу чергу, це мозковий штурм, 3 стільці Уолта Діснея, 6 капелюхів мислення Е.де Боно, SCAMPER). Техніки вибору найбільш креативної і, водночас, найбільш реальної для реалізації ідеї (наприклад: плюси, потенціал, зауваження; серце шаленої ідеї; чи так вже божевільна ця ідея?). Техніки, що дозволяють виявити загрози і ризики, які можуть виникнути під час реалізації ідеї (це техніки відкриті питання, протиріччя, а також, 3 стільці і 6 капелюхів). Техніки, що дозволяють уникнути обмежень, які заважають успішній реалізації проекту, вирішенню проблеми, виконанню завдання (віднімання; місія нездійснена; порушуйте правила).	Лекція 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	Обов'язкова 1-5	

6	3. Тренінг Техніки генерації ідей	Тренінг 2 год, СР – 3 год.	кейси		Апробувати техніки генерації ідей
7.	Тема 4. Техніки креативного мислення, як прикладного SCAMPER, ТРИЗ SCAMPER передбачає такі модифікації: Substitute – замінити щось, Combine – комбінувати, Adapt – додати щось, Modify – модифікувати, Put – застосувати для чого іншого, Eliminate – Видалити частини, Reverse – поміняти місцями. ТРИЗ (теорія рішення винахідницьких задач) – це теорія, що досліджує механізми розвитку технічних систем з метою створення практичних методів розв’язання винахідницьких завдань.	Лекція 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи		Апробувати техніки вибору найбільш креативної і, водночас, найбільш реальної для реалізації ідей
8.	4. Тренінг. Техніки, що дозволяють виявити загрози і ризики, які можуть виникнути під час реалізації ідеї	Тренінг, 2 год СР – 3 год.	кейси		Апробувати техніки, що дозволяють виявити загрози і ризики, які можуть виникнути під час реалізації ідеї
9	Тема 5. Ментальні карти (діаграми зв’язків, інтелект-карта; Т. Бьюзен) – креативний процес тісно пов’язаний з пам’яттю людини і асоціативним мисленням. Ключове поняття в центрі листка, а всі корисні асоціації, на гілках, що йдуть від головного слова. Далі кожна асоціація обростає своїм колом нових асоціацій, їх можна також малювати. Допомагає придумувати нові асоціативні зв’язки, краще запам’ятовується. Схема оптимальної лінії поведінки для досягнення мети на лівому краю листка відправна точка, проблема, яку потрібно вирішити, а на правому – ідеальне рішення цієї проблеми. І ланцюжок дій, які повинні з’єднати точки. Е. де Боно «Шість капелюхів мислення». Кожен капелюх передбачає відповідний образ і тип мислення. Метод «Шість капелюхів мислення»	Лекція 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	Обов’язкова 1-5	

10	5. Тренінг Техніки, що дозволяють уникнути обмежень, які заважають успішній реалізації проекту, вирішенню проблеми, виконанню завдання	Тренінг 2 год СР – 3 год.	кейси		Апробувати техніки, що дозволяють уникнути обмежень, які заважають успішній реалізації проекту, вирішенню проблеми, виконанню завдання	
11	Тема 6. Метафоричне, образне , художнє мислення як фактор, основа і результат розвитку креативності. Творчість як складова інтелектуального потенціалу. Творчість як простір для формування креативного потенціалу. Творчість як основа і механізм креативного потенціалу. Стимулювання асоціативного мислення. Метафоричні методики пошуку. Віршовані та зображальні форми спрямування креативного пошуку.	Лекція, 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	Обов'язкова 1-5		
12	6.Тренінг Синектика. Асоціативні гірлянди	Тренінг 2 год СР – 3 год.	кейси		Апробувати синектику, асоціативні гірлянди	
13	Тема 1. Критичне мислення як цілісна мисленнева процедура. Поняття «критичного мислення» і його співвідношення з поняттями «критичний аналіз», «критика» «креативне мислення», «лінійна логіка», «нелінійне мислення». Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку. Стадії когнітивного розвитку Ж. Піаже. Формальна і постформальна логіка. Індукція і дедукція як вихідна основа розвитку критичного мислення і його обмеження.	Лекція, 2 год. СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–5 (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття	Тиж день
14	1. Поняття «критичного мислення» 2. Особливості, спрямованість, фактори і напрями когнітивного розвитку у молодшому шкільному віці 3. Формальна і постформальна логіка. 4. Індукція і дедукція як вихідна основа розвитку критичного мислення і його обмеження	тренінг, 2 год. СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–5 (основна)	Навчитися розрізняти явище «критичного мислення» і його співвідношення з поняттями «критичний аналіз», «критика».	Тиж день

15	<p>Тема 2. Інтелект у дослідженнях другої половини ХХ – ХХІ ст.</p> <p>Поняття інтелекту. Теорії інтелекту. Види інтелекту. Р. Кеттел Р. Штенберг, Г.Гарднер</p> <p>Теорії розвитку моральності Л. Кольберга</p> <p>Канеман «імпліцитне мислення», «експліцитне мислення». Аналітичне мислення – характерні ознаки. Інтуїтивне мислення – критерії, що відрізняють інтуїтивний умовивід від випадкового судження. Інтуїція як упізнавання. Прості і складні когнітивні уміння, метакогнітивні уміння</p>	Лекція, 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи	1–5 (основна)	1.Підготовка до семінарського заняття	тиждень
15	<p>Теорії інтелекту. Види інтелекту. Р. Кеттел Р. Штенберг, Г.Гарднер</p> <p>1. Теорії розвитку моральності Л. Кольберга</p> <p>2. Аналітичне мислення – характерні ознаки. Інтуїтивне мислення – критерії, що відрізняють інтуїтивний умовивід від випадкового судження. Інтуїція як упізнавання</p> <p>3. Прості і складні когнітивні уміння, метакогнітивні уміння</p>	тренінг, 2 год. СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для семінарських занять і самостійної роботи		Виробити досвід свідомого застосування складних когнітивних вмінь до роботи з інформацією	Тиждень
17	<p>Тема 3. Суть і загальна структура цілісної функціональної моделі критичного мислення, Мислення, що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій. Системне мислення – ознаки, характеристики. Проведення аналізу інформації на достовірність. Здатність виявляти обмеження власних розумових процесів. Вміння шукати оптимальні рішення. Здатність виявляти причинно-наслідкові зв'язки. Експертні знання та евристика</p>	Лекція, 2 год. СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи	1–5 (основна)	Підготовка до семінарського заняття	тиждень

18	<p>1. Індивідуальний досвід критичного мислення, що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій.</p> <p>2. Системне мислення – ознаки, характеристики. Проведення аналізу інформації на достовірність.</p> <p>3. Здатність виявляти обмеження власних розумових процесів.</p> <p>4. Вміння шукати оптимальні рішення.</p> <p>5. Здатність виявляти причинно-наслідкові зв'язки.</p>	<p>тренінг, 2 год СР – 3 год.</p>	<p>Методи: дискусія, обговорення доповідей, групова робота</p>	<p>1–5 (основна)</p>	<p>Розвиток досвіду мислення, що базується на ґрунті цінностей, усвідомленості, самостійності, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій</p>	<p>Тиж день</p>
19	<p>Тема 4. Основні стратегії мисленнєвої діяльності</p> <p>Спрямованість критичного мислення – створення нового на підставі обмеження нежиттєздатного і нефункціонального, збереження функціонального. Асиміляція. Акомодация, Проблематизация. Рефлексія</p>	<p>Лекція, 2 год СР – 3 год.</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи</p>	<p>1–5 (основна)</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття</p>	<p>тижде нь</p>
20	<p>1. Асиміляція.</p> <p>2. Акомодация</p> <p>3. Проблематизация.</p> <p>4. Рефлексія</p>	<p>тренінг, 2 год СР – 3 год.</p>	<p>Методи: дискусія, обговорення доповідей, групова робота</p>	<p>1–5 (основна)</p>	<p>Формування навиків аналізу основних стратегій мислення</p>	<p>Тиж день</p>
21	<p>Тема 5. Мислення в умовах невизначеності.</p> <p>Техніки паралельного мислення. Аналіз з установкою на: фіксуванні фактів, точних знань, верифікованих суджень; вияв позитивних результатів функціонування системи, її підструктур, та їх взаємовпливів різного порядку; вияв тенденцій росту і розвитку, точок експонентного потенціалу; вияв тенденцій руйнування, точок стагнації, пригнічення взаємодії підсистем, негативний вплив на зовнішні системи; акцентування на емоційно-мотиваційних аспектах функціонування системи.</p>	<p>Лекція, 2 год СР – 3 год.</p>	<p>Мультимедійна презентація, методичні матеріали для самостійної роботи</p>	<p>1–5 (основна)</p>	<p>Підготовка до семінарського заняття</p>	<p>Тиж день</p>
22	<p>1. Аналіз з установкою на: фіксуванні фактів, точних знань, верифікованих суджень;</p> <p>2. Вияв позитивних результатів функціонування системи, її підструктур, та їх взаємовпливів</p>	<p>тренінг, 2 год СР – 3 год.</p>	<p>дискусія, обговорення доповідей, групова робота</p>	<p>1–5 (основна)</p>	<p>Актуалізація і розвиток досвіду мислення в умовах невизначеності</p>	<p>Тиж день</p>

	<p>3. Вияв тенденцій росту і розвитку, точок експонентного потенціалу.</p> <p>4. Вияв тенденцій руйнування, точок стагнації, пригнічення взаємодії підсистем, негативний вплив на зовнішні системи;</p>					
23	<p>Тема 6. Мислення в умовах невизначеності. Техніки креативного пошуку.</p> <p>Поняття креативності і креативне мислення. Техніки креативного пошуку. Стимулювання асоціативного мислення. Метафоричні методики пошуку. Віршовані та зображальні форми спрямування креативного пошуку.</p>	Лекція, 2 год СР – 3 год.	Мультимедійна презентація, матеріали для самостійної роботи	1–5 (основна)	1. Підготовка до семінарського заняття.	Тижень
24	<p>1. Поняття креативності і креативне мислення.</p> <p>2. Техніки креативного пошуку.</p> <p>3. Стимулювання асоціативного мислення. Метафоричні методики пошуку.</p> <p>4. Віршовані та зображальні форми спрямування креативного пошуку</p>	Тренінг, 2 год СР – 3 год.	дискусія, обговорення доповідей, групова робота		Розвиток вмінь метафоричного і образного мислення, творчих спрямованостей	Тижень

